

Motion till riksdagen 2011/12:T301

av Helene Petersson i Stockaryd m.fl. (S)

Finansiering av infrastruktur

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Trafikverket bör ges möjlighet att teckna fleråriga investeringsavtal eller på annat sätt säkerställa en långsiktig finansiering när det gäller infrastruktursatsningar som ligger inom statens ansvar.

Motivering

Att investera i infrastruktur har ett långsiktigt, samhällsekonomiskt värde. Att investeringarna ska vara anslagsfinansierade är också viktigt för transparen- sen och riksdagens inflytande över vart statens pengar ska gå.

Det har vid ett flertal tillfällen varit uppe till diskussion andra former för finansiering däribland vägavgift eller broavgift (t.ex. Öresundsbron), lån i Riksgäldskontoret, statligt garanterade lån på marknaden, lån från kommuner, s.k. förskottering, samfinansiering genom olika parter.

Riksdagen har varit tydlig i att andra finansieringsalternativ än anslagsfi- nansiering är undantag. Ett problem har dock dykt upp i samband med att det går att söka medel från EU:s strukturfonder för infrastrukturprojekt. Ett pro- jekt som just nu är aktuellt är Tågstopp södra stambanan som har planerats sedan 2007.

I samband med att EU-ansökan lämnades in kunde inte Banverket (nuva- rande Trafikverket) underteckna medfinansieringsintyget eftersom det avsåg utbetalningar under mer än ett år. Skälet till det var att Banverket inte förfo- gade över en flerårsbudget. Fortfarande var det dock Banverkets finansie- ringsansvar och kommunerna fick då underteckna finansieringsintygen gentemot EU:s strukturfond.

När projektet inleddes var Trafikverkets besked till kommunerna att Tra- fikverket skulle stå för större delen av investeringarna i stationerna. Under tiden som gått har det blivit mer och mer tydligt att Trafikverket inte förfogar

Fel! Okänt namn på

över de medel som fordras för vare sig byggnation av stationerna eller för den del som avser järnvägsteknik.

Finansieringen åvilar nu till stor del kommunerna både i form av egenfinansiering och i form av förskottering. Idag står kommunerna inklusive EU:s strukturfond för 87 % och Trafikverket för 13 % av investeringarna. Det är inte rimligt att kommunerna ska stå för järnvägsspecifika insatser som signal-system, el m.m. som ska ägas och drivas av staten genom Trafikverket.

Trafikverket är också byggherre som projekterar och upphandlar arbetet och svarar för genomförandet.

Även om Trafikverket i framtiden kommer att betala av sin del till kommunerna innebär förskotteringen en kostnad för kommunen i form av räntekostnader. Men framförallt har frågan en principiell betydelse. Ska kommunerna finansiera eller tvingas förskottera åtaganden som tillhör statens ansvarsområde?

Om Trafikverket i framtiden ska ta ansvar för långsiktiga investeringar måste Trafikverket få bemyndigande att teckna fleråriga avtal även om det innebär att medel från anslaget binds upp för mer än ett år.

Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Stockholm den 29 september 2011

Helene Petersson i Stockaryd (S)

Carina Hägg (S)

Thomas Strand (S)

Peter Persson (S)